

Alergie zwierząt

Izabela Jęzak

biolog, specjalista hodowli zwierząt

Alergia dotyka nie tylko ludzi, jest również coraz częściej spotykana u zwierząt. Mechanizm i przyczyny jej powstania są takie same. Według lekarzy weterynarii u zwierząt dotkniętych alergią najczęściej spotykany objaw to zmiany skórne.

Alergeny to cząstki, które destabilizują pracę układu immunologicznego. U zwierząt obserwujemy wszystkie typy alergii takie jak u ludzi.

Alergia wziewna

To uczulenie na roztocza kurzu domowego, pyłki roślin, zarodniki grzybów pleśniowych itp. Alergia ta często powoduje atopowe zapalenie skóry (AZS). Świąd

Uciążliwość, biznes i zawartość jagnięciny w jagnięcinie

skóry na opuszkach łap i pyszczku, zapalenie spojówek, uszu, często liszajowate zmiany na ciele to jej główne objawy. Mogą wystąpić również objawy astmatyczne. Szacuje się, że około 10 proc. psów cierpi na tego typu alergię. Są pewne rasy szczególnie predysponowane do wystąpienia atopii m.in.: dalmatyńczyk, bokser, labrador, seter, west highland terrier, shar pei.

Alergia pokarmowa

Najczęściej spotykane jest uczulenie na jeden składnik diety, ale zdarzają się też alergii na całe grupy pokarmów. Do najbardziej alergizujących produktów należą: wołowina, kurczak, jaja, podroby, ser żółty, mleko i czekolada. Objawy są podobne do AZS: zapalenie uszu, opuszek palcowych, warg, u kotów może nawet dojść do samowyluszenia. W przypadku

alergii pokarmowej częsta jest konieczność stosowania diety eliminacyjnej.

Wielu naukowców wskazuje również niektóre rasy psów jako najbardziej narażone na ten typ alergii, a są to: bokser, retriever i owczarki niemieckie.

Alergia pokarmowa może występować także u gryzoni: chomików, szczurków itp. U tych zwierząt związana jest głównie z podawaniem karm nadmiernie białkowych.

Alergia kontaktowa

Występuje wtedy, gdy skóra zwierząt styka się z alergenem. Jest rzadsza niż dwa poprzednie typy. Spotykana jest jednak, mimo że zwierzęta pokryte są sierścią, która stanowi izolator między otoczeniem a skórą. U zwierząt, które noszą obroże, miejscem najbardziej narażonym na wystąpienie objawów alergicznych jest szyja. Uczulać mogą w zasadzie wszystkie rodzaje obroży.

W skórzanych (wydawałoby się – najbezpieczniejszych) podrażnienia mogą wywołać substancje stosowane przy garbowaniu, m.in. chrom, w obrożach metalowych – nikiel, wreszcie w obrozach chroniących zwierzę przed insektami – pchłami i kleszczami – uczulać mogą zawarte w nich składniki chemiczne, np. dichlorfos. Alergia ta może się również objawić w kontakcie z posłaniem np. ze skóry lub z tworzyw sztucznych, a nawet z nową miską, np. po zmianie plastikowej na metalową. Zwierzę może zareagować alergicznie także na kosmetyki (np. szampony) i detergenty stosowane przez właściciela.

i często wietrzyć pomieszczenie, w którym przebywa zwierzę. Dieta powinna być bogata w witaminy, makro- i mikroelementy. Nowe produkty należy wprowadzać ostrożnie, obserwując jednocześnie reakcję organizmu zwierzęcia. Bardzo ważne jest też regularne odrobaczanie.

Alergia to również sposób na biznes

To, co jednym spędza sen z powiek, dla innych stanowi świetny interes. Na alergii korzystają niewątpliwie firmy farmaceutyczne, kosmetyczne, ale przede wszystkim producenci karm. Niektóre z karm prze-

stety w niektórych przypadkach, zagłębiając się w opis składu, dowiadujemy się, że jest w nich dość spory dodatek tańszego i uczulającego drobiu czy podrobów. Skład karmy ma też niewątpliwie wpływ na jej cenę. Zatem, aby mieć argument za sprzedażą karmy droższej, trzeba dokładnie wiedzieć, co się w niej znajduje.

Analizując skład karm Lamb&Rice różnych producentów, stwierdzam, że w niektórych z nich jagnięciny jest zaledwie 4 proc., w innych aż 40 proc. W karmach tych są również różne proporcje mięsa do ryżu. Mam wrażenie, że niektóre powinny

Czytajmy etykiety polecanych produktów!

Drobne gryzonie, np. chomiki, mogą być uczulone na trociny z niektórych gatunków drzew.

Alergia na pchły

Jest w zasadzie reakcją na białka znajdujące się w wydzielinie jamy gębowej pcheł – prowadzi to do wystąpienia APZS – czyli alergicznego pchłego zapalenia skóry. Objawia się bardzo silnym świądem skóry, drapaniem się i wygryzaniem sierści. Obserwuje się zarówno reakcje natychmiastowe, jak też opóźnione. Podobnie jak w pozostałych rodzajach alergii podstawą skutecznego wyleczenia jest wyeliminowanie ze środowiska alergenu, czyli w tym przypadku pcheł.

Wiele zwierząt ma wrodzoną predyspozycję do nadwrażliwości na czynniki zewnętrzne. Takie zwierzęta nazywamy atopowymi.

Alergie ciągle stanowią dość duży problem diagnostyczny. Właściwa diagnoza wymaga doskonałej współpracy właściciela zwierzęcia i lekarza weterynarii. Polega na analizie objawów, czyli w dużej mierze na wywiadzie z właścicielem. Skuteczne leczenie wymaga natomiast od właściciela ogromnego zaangażowania i dyscypliny, np. wszelkie diety muszą być przestrzegane bardzo restrykcyjnie.

Aby uniknąć lub zmniejszyć ryzyko alergii, należy utrzymywać otoczenie w czystości

znaczonych dla alergików można kupić tylko w lecznicach weterynaryjnych, ale wiele z nich dostępnych jest powszechnie w sklepach zoologicznych. Polecając klientowi karmę przeznaczoną dla zwierząt z alergią, pamiętajmy, że powinna mieć ona ograniczoną ilość źródeł białka. Najlepiej jeśli zawiera maksymalnie dwa źródła białka roślinnego i jedno źródło białka zwierzęcego. Mięso zawarte w takich karmach to zazwyczaj takie, którego zwierzę do tej pory nie jadło – najczęściej jest to jagnięcina, zbożem natomiast często jest ryż (nie

zmienić nazwę na „ryż z odrobiną jagnięciny”. Ważna jest również marka i klasa karmy (np. Premium, Super Premium), ponieważ ściśle wiąże się z odpowiednim procesem produkcji, kontrolą składu i doбором wyselekcjonowanego mięsa. Proponując daną karmę klientowi, który ma problem ze swoim pupilem, musimy mieć absolutną pewność, że nie ma w niej szkodliwego alergenu.

Pamiętajmy także, że alergia jest sprawą indywidualną i to, co pomogło jednemu

Wiele zwierząt ma wrodzoną predyspozycję do nadwrażliwości na czynniki zewnętrzne. Takie zwierzęta nazywamy atopowymi.

zawiera glutenu). Bardzo ważny w takich karmach jest dodatek dobranych w odpowiednich proporcjach kwasów tłuszczowych omega-3 i omega-6 (naturalnie występują w tłustych rybach morskich), które w znacznym stopniu zmniejszają swędzenie i inne skórne odczyny uczuleniowe.

Przed poleceniem danej karmy zróbmy krótki wywiad na temat czynników uczulających z właścicielem zwierzęcia i czytajmy etykiety polecanych produktów. Nie sugerujmy się samą nazwą danej karmy.

Wiele firm ma w swojej ofercie słynny i często polecany w tego typu sytuacjach Lamb&Rice (jagnięcinę z ryżem), ale nie-

zwierzakowi, nie zawsze pomoże innym. Alergia jest poważną i uciążliwą chorobą, której nie można bagatelizować. Jeśli jest nasiloną, a nasze rady nie skutkują, odeślijmy klienta do lekarza weterynarii. Być może zajdzie potrzeba zrobienia odpowiednich testów, specjalistycznego badania krwi, podania leków sterydowych lub zastosowania specjalnie opracowanej dla danego organizmu diety. Właściwie dobrana karma musi być nie tylko hypoalergiczna, ale również dostarczać wszelkich składników niezbędnych do prawidłowego wzrostu i rozwoju.